

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส
ในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

The Management of Student Support System in The Education Extended School of
The Fifth Education Network Under the office of Ranong Primary Educational Service

สุจิรา มีทอง

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
โทร 091-0466432 e-mail : patair30@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาโดยครอบคลุมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ลำดับแรก ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน รองลงมาด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามลำดับ ด้านการประเมินผล เป็นลำดับสุดท้าย

2. ผู้บริหารและครู ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนปัจจุบันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

Abstract

This research aimed at studying the Management of Student Support System in The Education Extended School of administrators and teachers in The Fifth Education Network Under the office of Ranong Primary Educational Service. The administration of student support system. It also aimed at comparing the opinions of the administrators and teachers. The sample consisted of 62. The instrument used in this research was a 5-point rating scale questionnaire asking the opinions of the administrator and teachers towards the 4 aspects of the administration of student support system. The research findings were as follows.

1. The opinions of the administrators and teachers in The Fifth Education Network Under the office of Ranong Primary Educational Service towards the administration of student support system as a whole and individual aspects were at the high level; Evaluating, Implementing the plan, Preparing and planning and Supervising and monitoring

2. The administrators and the teachers in The Fifth Education Network Under the office of Ranong Primary Educational Service on option of different in experience of work were not different as a whole.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต กระทั่งวงศิกษาธิการจึงได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้น ตั้งแต่ ปี 2543 ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในโรงเรียนที่ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ดังนั้นทุกโรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤตสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักและรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการวางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับครูทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งได้กำหนดให้ปีการศึกษา 2552 เป็น“ปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างยั่งยืน” และได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ประถมศึกษา และสนับสนุนความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานโดยพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน พัฒนาครูแนะแนว พัฒนาคูที่ปรึกษา พัฒนาผู้ปกครอง พัฒนานักเรียน: เพื่อนที่ปรึกษา (ยุวชนแนะแนว/ YC) อีกทั้งเป็นการสนองนโยบายและยุทธศาสตร์เร่งด่วน เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์รั้วโรงเรียน ระยะที่ 2 ปี 2553 ขึ้นซึ่งมีจุดเน้นของแนวทางตามลำดับสำคัญในการดำเนินงาน โดย

พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาเสพติดให้ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และให้นักเรียนนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต้องได้รับการดูแลแก้ไขเยียวยา จนสามารถกลับตัวเป็นเยาวชนที่ดีและพัฒนาระบบเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษา โดยระดมกำลังจากแกนนำนักเรียนนักศึกษาและคณะครูอาจารย์ที่มีการมอบหมายภารกิจอย่างชัดเจน โดยให้นักเรียนนักศึกษาทั่วไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และได้รับการพัฒนาให้มีภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่เข้มแข็งจากกิจกรรมเพื่อป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาเสพติด และสร้างกลไกการบริหารจัดการงานป้องกันแก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษาระดับพื้นที่จังหวัด

ทั้งนี้ในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม มีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน การช่วยเหลือแก้ปัญหาดังกล่าว ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ไม่เหมาะสม เป็นผล เสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต (2544 อ้างถึงในวีระ โอบอ้อม, 2549) ได้สรุปรายงานถึงปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไว้คือ ปัญหาการเรียน ปัญหาพฤติกรรม และปัญหา อารมณ์จิตใจ รวมทั้งจากผลการสำรวจของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัลสึมซึญ (2553) พบว่า เด็ก นักเรียนมีปัญหาต่างๆ หลายด้าน เช่น การมีเพศสัมพันธ์ เด็กติดเกม การเล่นห่วยเล่นการพนันของเด็กนักเรียน ซึ่งผลสำรวจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ร้อยละ 13.2 เคยมีประสบการณ์ทางเพศ ปัญหา เด็กติดเกม สรุปได้ว่า เด็กอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 76.5 เล่นเกมออนไลน์มากที่สุดรองลงมาคือ อายุ 15-19 ปี ร้อยละ 71.6 และอายุ 20-29 ปี ร้อยละ 59.5 โดยเฉลี่ยจะเล่นเกมสัปดาห์ละ 9.2 ชม. ผลจากการสำรวจเด็กเล่นการพนัน ร้อยละ 83.8 คิดว่าการทนายพนันบอลเป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับสังคมไทย ขณะที่ร้อยละ 16.2 ไม่คิดว่าเป็น เรื่องปกติธรรมดา ดังนั้นภาพความสำเร็จที่จะเกิดจากการพัฒนานักเรียนที่ให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้นต้อง อาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษา เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มี ต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มี คุณภาพของสังคมต่อไป

ระบบการดูแลนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไป อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนมีการทำงาน ร่วมกัน โดยกระบวนการที่มีระบบ พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบและรับการ ประเมินได้ นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา สัมพันธภาพระหว่างครูกับ นักเรียนเป็นไปอย่างดีและอบอุ่น

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่าย การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง เบื้องต้น พบว่าการทำงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่เป็นระบบยังขาดกระบวนการในการส่งต่อนักเรียนตามลำดับและนักเรียนมี พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จากความสำคัญปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพการดำเนินงาน และเพื่อเปรียบเทียบสภาพ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครู ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่าย การจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสใน เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตามระยะเวลา ในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในระดับมาก
2. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา และเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีผู้บริหารจำนวน 5 คน ครูจำนวน 69 คน รวมเป็น 74 คน ทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 62 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะตรวจสอบรายการ (Checklist) ที่เกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับผู้บริหารและครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด) มีเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินผลการวิเคราะห์ดังนี้

5	หมายถึง	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	การปฏิบัติงานในระดับมาก
3	หมายถึง	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	การปฏิบัติงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน จากสูตรที่มีค่าอยู่ระหว่าง -1.00-1.00 ปรากฏมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 การตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยทดสอบ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเครือข่ายการจัดการศึกษาอื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 3 โรงเรียนรวมเป็น 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จาก

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach’s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .679

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) อธิบายลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนตัวแปรเชิงปริมาณสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ในแบบสอบถามตอนที่ 2 มีเกณฑ์การแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ย แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลสถิติอ้างอิง วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส โดยใช้วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ด้วย t-test (independent t-test) โดยมีระดับนัยสำคัญอยู่ที่ .05

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 62 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 49 คน มีอายุระหว่าง 21-40 ปี อายุราชการอยู่ระหว่าง 6-10 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนปัจจุบันน้อยกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ตำแหน่งผู้บริหาร 5 คน ตำแหน่งครู 57 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 62)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 62)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	13	21.0
หญิง	49	79.0
2. อายุ		
21 – 30 ปี	15	24.2

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

31 – 40 ปี	33	53.2
41 – 50 ปี	11	17.7
51 – 60 ปี	3	4.8
3. อายุราชการ		
น้อยกว่า 5 ปี	19	29.7
6 – 10 ปี	31	50.0
11 – 20 ปี	12	19.4
4. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนปัจจุบัน		
น้อยกว่า 5 ปี	38	61.3
6 – 10 ปี	21	38.7
11 – 20 ปี	3	4.8
5. วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	49	79.0
ปริญญาโท	13	21.0
6. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหาร	5	8.03
ครู	57	91.97

2. สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิเคราะห์ ในองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และด้านการประเมิน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ลำดับแรก ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน รองลงมาด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามลำดับ ดังตาราง 2

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

	รวม	61	48.647			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.138	2.069	10.077	.000
	ภายในกลุ่ม	59	12.115	.205		
	รวม	61	16.253			

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง ใน 4 ด้านคือ 1) ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม 4) ด้านการประเมินผล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้ขอสรุปผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ซึ่งเรียงตามลำดับ คือ ด้านการประเมินผล รองลงมา ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน ตามลำดับ ด้านการนิเทศกำกับ ติดตาม เป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณารายด้านมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน สภาพการดำเนินงาน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์บริบทของชุมชน ศึกษาและวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาในการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติในระดับ “มาก” 3 ลำดับสุดท้าย คือ ศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดนโยบายและกลยุทธ์เกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างชัดเจน และมีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศเพื่อเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

2) ด้านการดำเนินงานตามแผน สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ข้อที่มีการปฏิบัติในระดับ “มาก” 3 ลำดับแรก คือ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเยี่ยมบ้านและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการส่งต่อภายในและภายนอกสถาน ศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด และแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติในระดับ “มาก” 3 ลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษาจัดทำระเบียบสะสมและ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียนทุกคนอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน
ดำเนินการจัดสถานที่หรือห้อง/มุมสำหรับการบริการให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม และให้นักเรียนได้แสดง
ความคิดเห็น ได้ฝึกการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” 3 ลำดับ
แรก คือสถานศึกษาได้จัดทำหรือจัดหาเครื่อง มือ สำหรับการนิเทศกำกับ ติดตาม อย่างเหมาะสม มีการ
ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และประสานความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
และได้ประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศกำกับ ติดตาม การบริหารจัดการ
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติในระดับ “มาก” 3 ลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาดำเนินการ
นิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนิน การและ
หลังดำเนินโครงการคัดสรรบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการนิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ แก่ครูและบุคลากร โดยการนิเทศให้กำลังใจในการ
ดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

4) ด้านการประเมินผล สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” 3 ลำดับแรก คือ
ให้ครู-นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประเมินการ
ทำงานของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเพื่อดูแล กำกับ ติดตาม ด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างน้อยปีละครั้ง และ
ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เสนอผู้บริหาร
สถานศึกษาส่วนข้อที่มีการปฏิบัติในระดับ “มาก” 3 ลำดับสุดท้ายคือสถานศึกษาจัดทำข้อมูลระบบดูแลช่วย
เหลือนักเรียนเป็นสารสนเทศของโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป ประเมินผลการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป และคณะกรรมการดำเนินงานมี
การสรุปผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเสนอผู้บริหารชั้นสูงตามลำดับต่อไป

2. ผู้บริหารและครู ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนปัจจุบันแตกต่างกัน มีความคิดเห็น
เกี่ยวสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม ด้านการเตรียมและวางแผนการ
ดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และด้านการประเมินผล แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
ขยาย โอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” เพื่อให้โรงเรียนมีสภาพ
การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีการปฏิบัติในด้านต่อไปนี้ให้มากขึ้น

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน

- สถานศึกษา ควรกำหนดนโยบายและกลยุทธ์เกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้
อย่างชัดเจน และจัดสรรงบประมาณตามแผนงานและโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

ด้านการดำเนินงานตามแผน

- สถานศึกษา ควรดำเนินการจัดสถานที่หรือห้อง/มุมสำหรับการบริการให้คำปรึกษาอย่าง
เหมาะสม และให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ได้ฝึกการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหาอย่าง
ต่อเนื่อง ให้มากขึ้น

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม

- สถานศึกษา ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการนิเทศ กำกับติดตาม การ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการนิเทศ กำกับติดตาม
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านการประเมินผล

- สถานศึกษา ควรศึกษาและวิเคราะห์การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานว่ามีการสรุปผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเสนอผู้บริหารชั้นสูงตามลำดับต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับปานกลาง เพื่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา โพนอก (2557). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนบ้าน
หัวน้ำสหวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. ปรินญา
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จันทร์ศรี โชติชื่น (2556). สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ดลนภา พันอินากุล (2555). การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนอำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
นครพนม.
- ธนพงษ์ ศักดิ์ศรีวัน (2558). การพัฒนาศักยภาพครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน
โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. ปรินญา
ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

- นางลักษณ์ ดิสสร (2557). การศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความ คิดเห็นของ ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. ปรินญาครุ ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มาโนช กุลนาแพง (2555). ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อำนาจ ชยางคานนท์ (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราช ภัฏรำไพพรรณี.